

УДК 351.74(477)

І.В. ЗОЗУЛЯ, докт. юрид. наук, проф., Харківський національний університет внутрішніх справ

ПІДГОТОВКА КАДРІВ ДЛЯ МВС УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ВІДОМЧОЇ ОСВІТИ ЗА КОАЛІЦІЙНОЮ УГОДОЮ

Ключові слова: підготовка кадрів, реформування, відомча освіта, Коаліційна угода, Міністерство внутрішніх справ

Сьогодні, у зв'язку з проголошеним реформуванням системи МВС України, актуальним є дослідження програмних документів, що супроводжують цей процес. Так, одним із найважливіших актів стосовно означеного реформування, слід вважати Коаліційну угоду депутатських фракцій, що була підписана при формуванні Верховної Ради України VIII скликання, а одним із найважливіших напрямків у її змісті стосовно реформування МВС України – підготовка кадрів через систему відомчої освіти.

Можна зазначити, що освітянські проблеми МВС України були предметом дослідження ряду вчених, серед яких О.М. Бандурка, В.С. Венедіктов, М.І. Іншин, І.М. Совгир, В.В. Посметний та ін. Але особливості саме сьогоднішніх реалій реформування системи відомчої освіти не могли ними бути тоді дослідженими з об'єктивних причин. Тому метою статті є дослідження деяких проблемних аспектів змісту Коаліційної угоди щодо реформування відомчої вищої освіти з підготовки кадрів для МВС України.

Зокрема, за п.2.2.3 розділу V «Реформа системи органів правопорядку Коаліційної угоди [1] пропонується «перейти до нової трирівневої системи підготовки поліцейських:

а. кількомісячна загальна базова підготовка для комплектування початкових посад (створення чотирьох поліцейських шкіл для базової підготовки, затвердження навчальних

програм для них з урахуванням досвіду США, Грузії та інших розвинутих країн);

б. спеціалізована підготовка для комплектування посад середнього керівного складу та спеціалізованих посад кримінальної міліції на базі вищої освіти рівня бакалавр (скорочення відомчих ВНЗ, створення єдиної Академії поліції для цих потреб);

с. підготовка магістрів Академією поліції для комплектування посад вищого складу».

Попри очевидної неможливості детального опрацювання кожної позиції Коаліційної угоди, тим не менш, слід зазначити, що впадає в очі відсутність суттєвої конкретики документу стосовно невизначеності у місяцях терміну «загальної базової підготовки для комплектування початкових посад»; досвід яких саме «інших розвинутих країн», крім США та Грузії, планується залучити при затвердженні навчальних програм і чому США та Грузія отримали певний пріоритет при цьому; чи планується взяти за взірць методик підготовки поліцейських у тієї ж Росії; чим обумовлена чисельність «поліцейських шкіл для базової підготовки» у кількості чотирьох? Чому умовою «спеціалізованої підготовки для комплектування посад середнього керівного складу та спеціалізованих посад кримінальної міліції на базі вищої освіти рівня бакалавр» має стати «скорочення відомчих ВНЗ, створення єдиної Академії поліції для цих потреб»; тавтологічним виглядає вислів «спеціалізована підготовка для комплектування... спеціалізованих посад кримінальної міліції»; чому «підготовка магістрів Академією поліції для комплектування посад вищого складу» не є «спеціалізованою» і чому «підготовка магістрів для комплектування посад вищого складу» повинна проводитись тільки Академією поліції? Суттєва неузгодженість вбачається і в проголошеній підготовці «поліцейських» для зайняття «посад кримінальної міліції» тощо.

З приводу поставлених запитань надамо декілька зауважень і пропозицій, що, на нашу думку, в деякій мірі дозволять узгодити проблемні аспекти змісту Коаліційної угоди сто-

совно реформування відомчої вищої освіти з підготовки кадрів для МВС України та окреслити шляхи їх вирішення.

1. Щодо самих «поліцейських» посад, то принаймні сьогодні, у чинному Положенні про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України 29.07.1991 р. № 114 [2], взагалі відсутні будь-які згадки про «середній» або «вищий керівний склад» в органах внутрішніх справ України. А саме Положення регламентує проходження служби тільки особами рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, останній з яких поділяється на молодший, середній, старший та вищий начальницький склад.

Наказ МВС України «Про затвердження Положення про порядок формування кадрового резерву на керівні посади в Міністерстві внутрішніх справ України, його територіальних органах та підрозділах» від 17.09.2012 р. № 808 [3], відповідно, також оперує поняттям «особи начальницького складу», «керівні посади», «посади керівників структурних підрозділів». Така саме ситуація характерна й для наказу МВС України «Про затвердження Положення з організації професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України» від 13.04.2012 р. № 318 [4].

Тому однозначно вислови «комплектування посад середнього керівного складу» та «комплектування посад вищого складу» мають бути відкориговані принаймні як «комплектування посад особами старшого та вищого начальницького складу органів внутрішніх справ» хоча би відповідно до наказу МВС України «Про затвердження номенклатури посад щодо призначення, переміщення, звільнення осіб рядового і начальницького складу та працівників органів внутрішніх справ» від 30.06.2011 р. № 378 [5].

2. Щодо вживаного Коаліційною угодою, відповідно до трирівневої системи підготовки поліцейських, виду «спеціалізована підготов-

ка для комплектування посад середнього керівного складу та спеціалізованих посад кримінальної міліції на базі вищої освіти рівня бакалавр», то зазначимо, що Академічний тлумачний словник української мови визначає слово «спеціалізований» як призначений для роботи або використання в якій-небудь спеціальній галузі; який має спеціальне, особливе призначення [6, с.501]. І, навпаки, цей же словник слово «спеціальний» визначає як 1) призначений виключно для кого-, чогонбудь; 2) який чимсь виділяється серед інших; не такий як інші, особливий; 3) який стосується окремої галузі науки, техніки, мистецтва і т. ін.; призначений для спеціалістів цієї галузі [6, с.501].

Тому, відповідні тези Коаліційної угоди слід упорядкувати, виходячи з того, що *спеціальна підготовка громадян України для міліцейської (поліцейської) служби* – це комплекс набутих людиною під час навчання знань та вмінь, достатніх для належного виконання нею обов’язків служби у галузі правоохоронної діяльності на посадах, для комплектування яких вони підбираються та навчаються.

Підтвердженням цьому є те, що поняття «спеціальна підготовка» завжди була властиве системі МВС, вживалось і ототожнювалось з поняттям «професійна підготовка». Наприклад, М.І. Ануфрієв, говорячи про потреби реформування системи професійної підготовки, вживає термін «спеціальна професійна підготовка» [7]. І, як правило, спеціальна підготовка включає теоретичну та практичну підготовку, а вже означене Положення з організації професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України» [4] широко оперує термінами «тактико-спеціальна підготовка» тощо.

3. Щодо створення «єдиної Академії поліції», як за Коаліційною угодою, то слід зазначити, що згідно ст.28 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556–VII [8], в Україні діють вищі навчальні заклади таких типів: «1) *університет* – багатогалузевий (класичний, технічний) або галузевий

(профільний, технологічний, педагогічний, фізичного виховання і спорту, гуманітарний, богословський/теологічний, медичний, економічний, юридичний, фармацевтичний, аграрний, мистецький, культурологічний тощо) вищий навчальний заклад, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (у тому числі доктора філософії), проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність; 2) *академія, інститут* – галузевий (профільний, технологічний, технічний, педагогічний, богословський/теологічний, медичний, економічний, юридичний, фармацевтичний, аграрний, мистецький, культурологічний тощо) вищий навчальний заклад, що провадить інноваційну освітню діяльність, пов'язану з наданням вищої освіти на першому і другому рівнях за однією чи кількома галузями знань, може здійснювати підготовку на третьому і вищому науковому рівнях вищої освіти за певними спеціальностями, проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність; 3) *коледж* – галузевий вищий навчальний заклад або структурний підрозділ університету, академії чи інституту, що провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям ступенів молодшого бакалавра та/або бакалавра, проводить прикладні наукові дослідження. Коледж також має право здійснювати підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста».

Тому, стосовно реформування відомчої освіти, то ще у 2008 році ми зазначали, що «різниця між університетським та інститутським рівнями ВНЗ й академією міститься не

тільки у назві – у багатoproфільності, широті освітніх напрямків науки (ми би навіть додали – технологічності освіти та науки); крім того, університет має обов'язково бути провідним науково-методичним центром за всіма освітніми напрямками науки...» [9, с.366]. Тепер вже норми й новітнього Закону «Про вищу освіту» свідчать, що університет за рівнем освітньої діяльності знаходиться на більш вищому шаблі, ніж академія, тому створення «єдиної Академії» в трирівневій системі підготовки поліцейських (тобто, фактично, другорядної за типом освітньої ієрархії), ігноруючи такий тип ВНЗ, як «університет» у цій самій системі підготовки, є край невдалим. До того ж, у Законі [8] спеціально акцентується, що університет «провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (у тому числі доктора філософії)», чого Коаліційна угода [1] навіть не передбачає.

Така неузгодженість пропозицій Коаліційної угоди з чинним освітянським законодавством призвела до того, що й фахівці Національної академії внутрішніх справ спохватилися перспективою нівелювання досі пріоритетної ролі Академії в системі ВНЗ МВС України, обґрунтовуючи тим, що «діяльність НАВС відповідає статусу університету як галузевого навчального закладу, у складі якого діє перевірена часом підготовка науково-педагогічних кадрів (зокрема доктора філософії). При визначенні статусу має бути взято до уваги, що він повинен бути національним з відповідними повноваженнями, передбаченими ст.29 Закону «Про вищу освіту». До речі, наш навчальний заклад вже був національним університетом» [10], і фактично вийшли з пропозицією відкоригувати сутність Коаліційної угоди, вже вбачаючи себе «національними університетом поліції, який... є єдиним в системі МВС».

Але ж, сьогодні в системі МВС України вже й так є єдиний національний університет IV рівня акредитації, що цілком заслужено та повністю відповідає цьому високому статусу – *Харківський національний університет внут-*

рішних справ – але чому НАВС вважає, що цей ВНЗ треба безпідставно понизити у статусі? Чому, на їхню думку: «слід також визначити його (саме НАВС – І.З.) базовим навчальним закладом для підготовки докторів філософії та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників навчальних закладів системи МВС»? Адже status quo в освітній системі ВНЗ МВС України вже давно влучно склався – відповідно до норм Закону України «Про вищу освіту», є базовий національний університет (ХНУВС), чотири державних університети (ДДУВС, ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, ЛДУВС, ОДУВС), дві національні академії (НАВС і Національної гвардії України), інститут (ДЮІ МВС України). До того ж, крім освітньої діяльності усі означені ВНЗ самостійно та успішно ведуть підготовку науково-педагогічних кадрів – і не тільки докторів філософії, але й докторів наук. Так, не рахуючи навіть таємних спецрад, станом на сьогодні у ХНУВС функціонують 3 докторські та 2 кандидатські спецради, у ДДУВС – докторська спецрада, ЛДУВС – кандидатська, у НАВС – 4 докторські та 1 кандидатська, у ДЮІ МВС України – 1 кандидатська. Не слід також забувати, що при ДНДІ МВС України також функціонує 1 докторська спецрада...

Щодо «створення чотирьох поліцейських шкіл для базової підготовки», то оскільки Закон України «Про вищу освіту» взагалі не передбачає в системі вищої освіти будь-яких «шкіл», крім наукових, а тільки коледжі, то досить складно уявити освітньо-правові засади існування таких шкіл та їх освітню діяльність з назвою «базова підготовка». При цьому цілком зрозуміло, що так звана «базова підготовка» поліцейських може здійснюватись як поза, так і в відомчих вищих навчальних закладах.

4. Що стосується «скорочення відомчих ВНЗ», то ця теза неодноразово за роки реформування МВС України була озвучена в численних наказах, програмах і навіть постановах Кабінету Міністрів України. На нашу думку, сьогодні, як і колись, *тасування та*

перейменування відомчих ВНЗ і скорочення професорсько-викладацького та перемінного складу не приведе до потрібного суспільству ефекту з підготовки високопрофесійних кадрів в системі МВС України. Головне – це суттєва зміна навчальних програм відповідно до вимог практики.

Коаліційна угода [1] оперує тезою «скорочення відомчих ВНЗ», але поперед усього, *треба подивитись, які ще вищі навчальні заклади, крім відомчих, здійснюють підготовку кадрів для МВС України та оцінити їх якісну складову.*

Слід нагадати, що галузь знань «Право» включає два окремі напрями підготовки: «правознавство» (бакалаври, код напряму 6.030401) та «правоохоронна діяльність» (бакалаври, код напряму 6.030402). Вступники, які хочуть вивчати право, але не бажають ставати правоохоронцями, можуть вступати на навчання за напрямком підготовки «правознавство». Абітурієнти, які бажають стати міліціонерами з охорони громадської безпеки, мають вступати на напрям підготовки «правоохоронна діяльність». Разом із тим, належність правознавства та правоохоронної діяльності до однієї галузі знань («Право», шифр галузі 0304), дозволяє вступати для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» і «магістр» правоохоронної діяльності також за наявності диплома бакалавра за напрямом «правознавство».

Наприклад, за даними системи «Конкурс» ще в 2013 році *анонсувались 11 ВНЗ України, що здійснювали підготовку правоохоронців*¹: 7 вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ, а також Національний університет державної податкової служби України, Чернігівський юридичний коледж Державної пенітенціарної служби України,

¹ Відповідно до наказу МВС від 29.03.2013 р. № 325 «Про заходи щодо проведення у 2013 році набору на навчання до вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців для МВС за державним замовленням».

Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького, Новокаховський гуманітарний інститут ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»² [11].

Так, Національний університет державної податкової служби України тепер вже у 2015 році планує готувати фахівців-юристів освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» (за напрямом 6.030401 «Правознавство» – 245 осіб, денна форма навчання; 245 осіб, заочна форма навчання; 6.030402 «Правоохоронна діяльність» – 240 осіб, денна форма навчання; 240 осіб, заочна форма навчання); «магістр» (за напрямом 8.03040101 «Правознавство» – 150 осіб, денна форма навчання; 60 осіб, заочна форма навчання; 8.03040201 «Правоохоронна діяльність» – 80 осіб, денна форма навчання; 80 осіб, заочна форма навчання); «спеціаліст» (за напрямом 7.03040101 «Правознавство» – 85 осіб, денна форма навчання; 175 осіб, заочна форма навчання; 7.03040201 «Правоохоронна діяльність» – 170 осіб, денна форма навчання; 170 осіб, заочна форма навчання). Перепідготовка спеціалістів (за напрямом 7.03040101 «Правознавство» – 150 осіб, заочна форма навчання) [12].

Чернігівський юридичний коледж II рівня акредитації, є базовим навчальним закладом Державної пенітенціарної служби України, планує у 2015 році готувати фахівців-юристів для кримінально-виконавчої служби України освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» (спеціальність 5.03040102 «Правоохоронна діяльність», 180 осіб, денна форма навчання та 120 осіб, заочна форма навчання) та «бакалавр» (за напрямом 6.030401 «Правознавство» – 120 осіб, денна форма та 30 осіб заочна форма навчання і 6.030402 «Правоохоронна діяльність», 50 осіб, денна форма навчання) [13].

Разом із тим, виходячи з п.2 ст.3 нового Положення про Міністерство внутрішніх

справ України за Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України» від 13.08.2014 р. № 401 [14], за яким основним завданням МВС є «забезпечення формування державної політики: у сфері захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні; у сфері цивільного захисту, в тому числі запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та ліквідації надзвичайних ситуацій; у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів», що підтверджується Коаліційною угодою [1, с.17] стосовно того, що Державна прикордонна служба, Державна міграційна служба, Державна служба з надзвичайних ситуацій є органами у системі МВС (п.2.3–2.5 розділу V), а також Національна гвардія (п.2.6 розділу V), та виходячи з того, що за п.49 ст.4 Положення [14] МВС, відповідно до покладених на нього завдань, «здійснює у межах повноважень, передбачених законом, управління навчальними закладами, що перебувають у сфері управління МВС», слід звернути увагу й на вищі навчальні заклади, які готують фахівців для Державної міграційної служби, Державної прикордонної служби та Державної служби з питань надзвичайних ситуацій, та які фактично тепер вже входять до системи Міністерства внутрішніх справ України.

Зокрема, це Національна академія Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького при Державній прикордонній службі України [15], факультет правоохоронної діяльності та правознавства якої планує у 2015 році готувати фахівців-юристів освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» (за напрямом 6.030402 «Правознавство»³ –

² Станом на 2015 рік підготовка правоохоронців у цьому ВНЗ не запланована.

³ Саме в такій редакції позначено на веб-сайті ВНЗ.

150 осіб, денна форма навчання; 150 осіб, заочна форма навчання); «спеціаліст» (за напрямом 7.03040102 «Правоохоронна діяльність» – 150 осіб, денна форма навчання; 150 осіб, заочна форма навчання) [13]. До того ж, тільки два факультети цього ВНЗ мають безпосередню прикладну направленість для потреб ДПС – факультет підготовки керівних кадрів (рівня «магістр») за спеціальностями «Охорона та захист державного кордону», «Оперативно-службова діяльність та управління діями прикордонних підрозділів (частин, з'єднань)» та факультет охорони та захисту державного кордону (рівня «бакалавр») за напрямом підготовки «Охорона та захист державного кордону». А виходячи з функціонального призначення навчального закладу, на нашу думку, *інженерно-технічний факультет* (рівня «бакалавр») за напрямом підготовки «Автомобільний транспорт», і (рівня «спеціаліст», «магістр») за спеціальністю «Автомобілі та автомобільне господарство» як не профільний може бути винесений поза межі цього ВНЗ, а підготовка відповідних фахівців покладена на цивільні вищі навчальні заклади. Тим більш, що у 2014 році до лав прикордонної служби стали тільки 207 випускників лейтенантів, а 67 слухачів отримали оперативно-тактичний рівень підготовки та 144 студенти. Загалом же прикордонна академія випустила 418 осіб, з яких 66 магістрів, 40 спеціалістів та 312 бакалаврів [16].

Серед цивільних вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців для МВС за державним замовленням, можна згадати також *Інститут підготовки слідчих кадрів для МВС України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*, створений у 2010 році, який планує у 2015 році готувати фахівців-юристів освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» (за напрямом 6.030401 «Правознавство» – 400 осіб, денна форма навчання); «магістр» (за напрямом 8.03040101 «Правознавство» – 400 осіб, денна форма навчання) [17] та *Факультет підготовки слідчих ОВС інституту прокуратури та слідства Національного універси-*

тету «Одеська юридична академія», який у 2015 році готуватиме фахівців-юристів освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» (за напрямом 6.030401 «Правознавство» – 130 осіб, денна форма навчання) [18].

При цьому, навряд чи слід тут ще раз наводити досить переконливі доводи професора В.С. Венедіктова, висловлені ним аж у 2002 році про суттєву різницю підготовки фахівців у відомчих (системи МВС України) та цивільних закладах освіти, що готують фахівців юридичного профілю для ОВС, щодо абсолютної неспроможності саме цивільних ВНЗ забезпечити підготовку належного професійного рівня та якості [9, с.378]. Ми також у 2011 році писали про пагубність передання державного замовлення на підготовку слідчих для органів внутрішніх справ цивільним ВНЗ і про «повне нівелювання одного з основних призначень системи відомчої міліцейської освіти – готувати слідчі кадри для ОВС України, не кажучи про підготовку дізнавачів, працівників патрульної служби, дільничних, соціально-психологічних підрозділів тощо» [19].

Тому, на наш погляд, сьогодні вбачається дуже просте рішення – *повернення відомчим ВНЗ від цивільних ВНЗ державного замовлення на підготовку слідчих для органів внутрішніх справ та вивільнення від непрофільних факультетів і спеціальностей вищих навчальних закладів, що перебувають у сфері управління МВС – це поверне навчальний процес в нормальне русло і взагалі відпаде примарна потреба у скороченні відомчих ВНЗ МВС України.*

Така можливість сьогодні є у Міністра внутрішніх справ, а його обов'язок – зберегти відомчі ВНЗ і підвищити вимоги до якості підготовки кадрів через систему відомчої освіти. До того ж, таке оптимізаційне впорядкування мережі відомчих вищих навчальних закладів у цілому відповідає кінцевій меті Коаліційної угоди щодо модернізації підготовки фахівців-правоохоронців, у тому числі, й для обороноздатності держави та забезпечення національної безпеки України. Всі інші питання стосовно спеціальної підго-

товки поліцейських (міліціонерів) вирішуються Департаментом кадрового забезпечення Міністерства.

Сподіваємось, що наші пропозиції дозволять усунути деякі проблемні аспекти змісту Коаліційної угоди щодо реформування відомчої освіти з підготовки кадрів для МВС України та окреслити шляхи їх вирішення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Верховна Рада України VIII скликання. Коаліційна угода [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://samopomich.ua/wp-content/uploads/2014/11/Koaliciyna_uhoda_parovana_20.11.pdf.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ» : від 29.07.1991 р., № 114 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/114-91-%D0%BF>.
3. Наказ МВС України «Про затвердження Положення про порядок формування кадрового резерву на керівні посади в Міністерстві внутрішніх справ України, його територіальних органах та підрозділах» : від 17.09.2012 р., № 808 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 83. – Ст. 3371.
4. Наказ МВС України «Про затвердження Положення з організації професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України» : від 13.04.2012 р., № 318 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 38. – Ст. 1430.
5. Наказ МВС України «Про затвердження номенклатури посад щодо призначення, переміщення, звільнення осіб рядового і начальницького складу та працівників органів внутрішніх справ» : від 30.06.2011 р., № 378 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-nomenklaturi-posad-shodo-priznachennja-pe-doc61928.html>.
6. Словник української мови : у 11 т. / ред. кол. І. К. Білодід (гол.), А. А. Бурячок,

В. О. Винник, Г. М. Гнатюк та ін. – Київ : Наукова думка, 1970– . – Т. 9: С. – 1978. – 917 с.

7. Ануфрієв М. І. Початкова та спеціальна підготовка працівників ОВС / Ануфрієв М. І. // Держава та регіони. Сер.: Право. – 2009. – № 1. – С. 115–119.

8. Закон України «Про вищу освіту» : від 01.07.2014 р., № 1556–VII // ВВР України. – 2014. – № 37–38. – Ст. 2004.

9. Зозуля І. В. Теорія і практика реформування системи МВС України : монографія / І. В. Зозуля. – Х. : Харків юридичний, 2008. – 480 с.

10. Удалова Л. Д. Реформування відомчої освіти – веління часу / Удалова Л. Д., Галаган О. І., Письменний Д. П. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.naiu.kiev.ua/news/reformuvannya-vidomchoyi-osviti-%E2%80%93-velinnya-chasu.html>. – 27.11.2014.

11. Що варто знати абітурієнту-2013. Напрямок підготовки Правоохоронна діяльність / Наталія Радиш [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://opora.lviv.ua/wp-content/uploads/Путівник-для-абітурієнта-2013_Правоохоронна-діяльність.pdf.

12. Правила прийому до Національного університету Державної податкової служби України в 2015 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://asta.edu.ua/files/ogolowenna/12.2014/____2015_.doc.

13. Про коледж / Чернігівський юридичний коледж Державної пенітенціарної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkvs-college.org/index1.html>.

14. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України» : від 13.08.2014 р., № 401 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 72. – Ст. 2026.

15. Основні завдання / Національна академія Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nadpsu.edu.ua/priznachennja/osnovni-zavdannja>.

16. Дипломи про здобуття вищої освіти отримали 418 випускників прикордонної ака-

демії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.khmelnytsky.com/index.php?option=com_content&view=article&id=21632:-418-&catid=189:2010-02-15-10-41-41. – 27.06.2014.

17. Додаток 1 до Правил прийому до вищого навчального закладу в 2015 році / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nlu.edu.ua/files/PK_2015/Додаток_1.pdf.

18. Додаток 1 до Правил прийому до вищого навчального закладу в 2015 році / Національний університет «Одеська юридична академія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0B0aPW__9_hPvOFpCSzdpXzExWEU/view.

19. Зозуля І. Профі для МВС. Приречений експеримент / Ігор Зозуля // Дзеркало тижня. – 22.04.2011. – № 15.

Зозуля І. В. Підготовка кадрів для МВС України: проблеми реформування відомчої освіти за Коаліційною угодою / І. В. Зозуля // Форум права. – 2014. – № 4. – С. 147–154 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_4_28.pdf

Надані зауваження та пропозиції щодо узгодження проблемних аспектів Коаліційної угоди стосовно реформування відомчої освіти з підготовки кадрів для МВС України та окреслені шляхи їх вирішення. Серед них, наприклад, повернення державного замовлення на підготовку слідчих для органів внутрішніх справ відомчим вищим навчальним закладам від цивільних вищих навчальних закладів та вивільнення від непрофільних факультетів і спеціальностей вищих навчальних закладів, що перебувають у сфері управління МВС.

***

Зозуля І.В. Подготовка кадров для МВД Украины: проблемы реформирования ведомственного образования по Коалиционному соглашению

Даны замечания и предложения по согласованию проблемных аспектов Коалиционного соглашения о реформировании ведомственного образования по подготовке кадров для МВД Украины и намечены пути их решения. Среди них, например, возвращение государственного заказа на подготовку следователей для органов внутренних дел ведомственным высшим учебным заведениям от гражданских высших учебных заведений и освобождение от непрофильных факультетов и специальностей высших учебных заведений, находящихся в сфере управления МВД.

***

Zozulia I.V. Training for the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: Problems of Institutional Reform Education in the Coalition Agreement

Comments and suggestions for agreement problematic aspects of the coalition agreement on the reform of institutional education training for the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the ways of their solution were given. Among them, for example, the return of state order for training of investigators for the organs of internal affairs by departmental higher education institutions out of civilian institutions of higher education and the liberation of non-core departments and specialties of higher educational institutions under the jurisdiction of the Ministry of Internal Affairs.